

PROGRAMSOROZATOK DIÁKOK SZÁMÁRA

**A Holokauszt Emlékközpont a Holokauszt 80.
emlékév keretében ingyenes oktatási- és
múzeumpedagógiai programokat hirdet meg
középiskolás diákok számára.**

Az érdeklődő csoportok az Emlékközpont tudományos munkatársai által tartott rendhagyó órákon vehetnek részt, amelyeken megismerhetik a magyarországi holokauszt eseményeit, a zsidóság vészidőszak előtti, és azt követő helyzetét valamint betekintést nyerhetnek gyűjteményi részlegünk működésébe és egy-egy kiállításunk megszületésének folyamataiba is.

Az előadások hossza:

45-60 perc

Az előadások helyszíne:

Holokauszt Emlékközpont, 1094 Budapest, Páva utca 39.

Résztevők:

Középiskolás és egyetemi diákok (15 éves kortól)

A programok ingyenesek, de regisztrációhoz kötöttek. Kérjük amennyiben részt kívánnak venni valamely előadásunkon keressék oktatási osztályunk munkatársait az oktatas@hdke.hu -s email címen.



MINISZTERELNÖKSÉG



BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Képek a munkaszolgálatból

Az előadás a magyarországi holokauszt eseményeit közvetlenül vagy utalás szintjén ábrázoló fényképtípusokat mutatja be, különös tekintettel a munkaszolgálat fotóira. Ez utóbbinak jellegzetessége, hogy a képek magukban megtévesztők lehetnek, mert sokkal inkább polgári családi albumokban elhelyezett derűs hangulatú fényképekre emlékeztetik a nézőt, mint a szörnyű megaláztatások megörökítésére.

Előadó: Lénárt András, történész

Időpontok:

2024. január 24.; február 07.; február 21.; március 06.; március 20.; április 04.; április 10.; május 08.; május 15.; szeptember 11.; szeptember 25.; október 09.; október 21.; november 13.; november 27.

Nők a holokausztban

A náci megsemmisítő politikája azonos sorsot tartogatott mindkét nem számára, mégis mást, vagy másképpen élt meg egy nő és egy férfi a vészkorszak során. Sokáig a férfiak által átéltek számítottak az univerzális holokauszt élménynek, nem vették figyelembe a női túlélők hangját. De ez mára megváltozott, rengeteg nő osztotta meg a vele történt borzalmak részleteit. Az előadás célja, hogy bemutassa, hogy milyen volt nőként átélni a holokausztot. Milyen azonos és milyen más élményt jelentett gettóba, majd koncentrációs táborba kerülni, esetleg bujkálni mindezek elől. Az előadás során a HDKE saját gyűjteményi anyagai kerülnek bevonásra, megismertetésre.

Előadó: Nagy Adél, történész-muzeológus

Időpontok:

2024. január 23.; február 07.; február 21.; március 06.; március 20.; április 03.; április 10.; május 08.; május 15.; szeptember 10.; szeptember 24.; október 08.; október 15.; november 12.; november 26.

Cigányságkép a két világháború közötti felekezeti és politikai országos és lokális sajtóban

A zsidósággéppel és az antiszemitizmussal ellentétben az eddigi kutatások kevés figyelmet szenteltek a két világháború közötti időszakban a sajtó által megjelenített cigányságképnek. Pedig az a kép, amely előítéletes sztereotípiákat (pl.: bűnözésre való hajlam) közvetített a közvélemény felé, mindenképpen előkészítette a „cigánykérdés”-nek a megjelenését a II. világháború éveiben. Az előadás célja bemutatni, hogy az újságolvasó magyar közönség mit tudott meg a cigányságról a korabeli sajtóból.

Előadó: Jakab Attila, történész

Időpontok:

2024. január 25.; február 08.; február 22.; március 07.; március 21.; április 11.; április 15.; május 14.; május 16.; szeptember 12.; szeptember 26.; október 10.; október 22.; november 12.; november 28.

Rejtett kapcsolatok – Előadás Esterházy Péter Egyszerű történet vessző száz oldal – a Márk-változat – című kötetéről

Esterházy Péter 2014-es művében említi az 1944. március 19-i dátumot, és ezzel a zsidóság „bajára” hívja fel a figyelmet. Az előadás a mű szövegi, (vallás)történeti és filozófiai hátterét veszi górcső alá. Itt többek között a zsidóság (és az emberiség) sajátos helyzetével is foglalkozik a szerző, többek között Friedrich Nietzsche új korszakról alkotott gondolatainak bevonásával, melynek része a második világháborúban történt események egysége, így a holokauszt is. Az előadás az irodalomtudományból is felhasznál szövegeket, idéz, illetve saját szemszögből is bemutatja a kötetet.

Előadó: Hörcher Eszter, művészettörténész

Időpontok:

2024. január 22.; február 05.; február 19.; március 04.; március 18.; április 02.; április 08.; május 06.; május 13.; szeptember 09.; szeptember 23.; október 07.; október 14.; november 11.; november 25.

Monarchia-nosztalgia a Horthy-korszakban

A modern zsidóság állami elvárásra létrejött intézményrendszerei az Osztrák-Magyar Monarchia idején alakultak ki, és ez a folyamat egybeesett a gazdasági prosperitás és társadalmi mobilitás révén a meghatározó családok és közösségek felemelkedésével. Számos eleme a zsidó épített örökségnek ekkor jött létre. Az egyenjogúság és a modern társadalomba való belépés folyamata teljesedett ki. Ennek okán volt egy olyan intézményi, és részben egyéni zsidó percepciója a Monarchiának és a Dinasztiának a Horthy-korszak idején, amely nem az antiszemitizmus megjelenéséből kiindulva értékelte a dualizmus korát, hanem a közösségi változások felől.

Előadó: Zima András, történész

Időpontok:

2024. január 25.; február 08.; február 22.; március 07.; március 21.; április 11.; április 15.; május 09.; május 16.; szeptember 12.; szeptember 26.; október 10.; október 22.; november 14.; november 28.

Szétszóratás – megtérés – végidők? – Az orthodox hitbuzgalom antiszemitizmus-értelmezései

Az antiszemitizmus vallási értelmezései a két világháború közötti budapesti orthodox zsidó sajtóban a szétszóratás vallási hagyományaiba illeszkedtek. A zsidóságot ért megpróbáltatásokat a vidéki orthodox rabbik a bűn-büntetés fogalmi rendszerében értelmezték, és megtérésre szólították fel a híveket. A szekularizáció és a modernitás zsidóságon belüli jelenségei az isteni büntetés előidézőiként jelentek meg az 1930-as évek okfejtéseiben. Az Orthodox Központi Iroda lapjában teret kapott hitbuzgalom számos kérdésben hasonló premodern világkép szerint érvelt, mint a Magyarországon fővonalba került katolikus reneszánsz. Célja a vallási autoritások, a vallási közösségek és a közösségi normák megerősítése volt a hitközségek és a családok szintjén. Kiemelt figyelmet fordítottak a nemzedékek kapcsolatának kérdésére. Az antiszemitizmusról szóló diskurzusok a vészkorszakhoz közeledve felvetették a messiási kor közeledtének lehetőségét is. Az előadás a sajtóban lecsapódó antiszemitizmus-percepciókkal foglalkozik.

Előadó: Glässer Norbert, kulturális antropológus

Időpontok:

2024. január 22.; február 05.; február 19.; március 04.; március 18.; április 02.; április 08.; május 06.; május 13.; szeptember 09.; szeptember 23.; október 07.; október 14.; november 11.; november 25.

Volt-e zsidó ellenállás Magyarországon a holokauszt időszakában?

Szinte már közhelyszámba megy, hogy a magyar zsidók nem ellenálltak a megsemmisítésre törekvő erőknél. Az előadás ezt a mítoszt fogja cáfolni, elsősorban a holokausztkutatók új eredményeit felhasználva, amelyek az ellenállás alatt nem csak a fegyveres harcot értették, hanem minden, a túlélésre tett erőfeszítést (hamis papírok beszerzése, rejtőzködés, menekülés, megvesztegetések, bunkerek építése stb.). Ebből kiindulva kerül bemutatásra a legfontosabb ellenállási stratégiák, azok sikereivel és kudarcaival együtt. Bár a fegyveres ellenállás minden alapvető feltétele (fegyver, harcolni képes emberanyag, terepviszonyok stb.) hiányzott Magyarországon, még ilyen megmozdulásra is sor került október közepén, Józsefvárosban.

Előadó: Olosz Levente, történész

Időpontok:

2024. január 23.; február 06.; február 20.; március 05.; március 19.; április 03.; április 09.; május 07.; május 14.; szeptember 10.; szeptember 24.; október 08.; október 15.; november 12.; november 26.

A vallásos zsidóság élete a kommunista diktatúra Magyarországon

Az előadás azt mutatja be, hogyan élt a holokauszt után a vallásos csoport egy olyan időszakban, amikor a vallási intézmények befolyása egyre szűkülő teret kapott az egyének életében, és a kialakuló új társadalmi rendszer nem, hogy nem támogatta, de olykor kifejezetten üldözte az övétől eltérő világmérfelvezéseket.

Előadó: Beke Zsolt, szociológus

Időpontok:

2024. január 25.; február 08.; február 22.; március 07.; március 21.; április 11.; április 15.; május 09.; május 16.; szeptember 12.; szeptember 26.; október 10.; október 22.; november 14.; november 28.

A Gyűjteményi raktártól a kiállítóterig – Mi történik a múzeumi színpad mögött?

A Holokauszt Emlékközpont küldetésének fontos eleme, hogy összegyűjtse, megőrizze, kutathatóvá tegye, illetve a nagyközönség számára kiállítások, kiadványok formájában dolgozza fel a 20. század első felének, szűkebben a magyarországi vészidőszaknak az eseményeit, mind a nagypolitika, mind az egyéni sorsok szemszögéből vizsgálva. Időszaki kiállításaink sokszínű tematikákkal, a hagyományos történelmi múzeum kereteiből kilépve, a kortárs fotográfia és képzőművészet alkotóit is bevonva teremt kapcsolatot a korábbi generációk és látogatóink között, ezen az építészeti is különleges helyen. Az előadás során bemutatjuk, hogy muzeológusként milyen tevékenységet végzünk mi, s mit a történész kollégák, hogy hogyan kapcsolódik össze a munkánk a restaurátorokkal, műtárgyfotósokkal, vagy grafikusokkal. Mik azok az apróbetűs részek, amikről nem tanítottak bennünket az egyetemi képzésünk során, és tisztázunk pár, sok félreértésre okot adó fogalmat, mint például a leltározás. Bemutatjuk, hogyan állt össze egy-egy konkrét kiállítás tartalmi része, és a kivitelezés során milyen kihívásokkal szembesültünk már.

Előadók:

Biró Hajnalka, muzeológus

Nagy Adél, történész-muzeológus

Benedek Nóra, muzeológus, történész

Időpontok:

2024. január 22.; február 12.; március 11.; április 15.; május 13.; szeptember 30.; október 14.; november 18.